

Instal·len un magatzem subaquàtic per conservar les restes vegetals del jaciment de La Draga de Banyoles

Pla de l'Estany | 28-09-2021 | 17:06

Les restes vegetals de fusta del jaciment neolític de La Draga (Banyoles, Girona) es conservaran en un magatzem subaquàtic dins l'Estany de Banyoles. S'hi guardaran més de 1.200 peces de fusta que s'han extret al llarg dels 30 anys de treballs arqueològics al jaciment. Aquesta setmana finalitzarà la campanya d'excavacions arqueològiques d'enguany que s'han portat a terme durant aquest mes de setembre i que s'han fet tant en el sector terrestre com en el subaquàtic del jaciment.

Les intervencions arqueològiques s'han centrat en una superfície de 30 metres quadrats en el sector A, el més meridional i interior del jaciment. Els sòls d'ocupació arqueològica en aquesta zona ja es van excavar en els tres últims anys i en aquesta campanya s'han extret els pilars de fusta de les estructures d'hàbitat que s'hi conservaven. Els codirectors de l'excavació Toni Palomo (MAC), Raquel Piqué (UAB) i Xavier Terradas (CSIC) han explicat que "en total s'han extret uns 80 pilars de fusta, principalment de roure, en un estat de conservació excepcional que ha permès fins i tot la preservació de l'escorça" i ha afegit que "alguns d'aquests troncs emprats com a pilars presenten unes dimensions extraordinàries que poden arribar a superar els dos metres de llargada". D'aquests pilars de fusta destaquen especialment les abundants marques de treball que s'hi han conservat, per donar forma apuntada als extrems o per eliminar petites branques.

Aquests pilars se sumen als altres 600 que fins ara es conservaven al mateix jaciment i que s'han extret en les campanyes prèvies d'aquests 30 anys d'excavacions a La Draga. Una vegada mostrejades i estudiades aquestes restes vegetals es conservaran en un magatzem subaquàtic per assegurar que es mantinguin les condicions de conservació com en els darrers 7.000 anys. Aquest magatzem subaquàtic s'ha instal·lat dins l'Estany de Banyoles, en un espai ja excavat prop del jaciment, i permetrà conservar en condicions òptimes les diverses restes de fustes, també per a futurs estudis que s'hagin de realitzar. En total són 15 metres cúbics de restes de fusta els que es conserven dins l'aigua.

Totes les fustes s'han mostrejat i catalogat per construir la corba dendrocronològica, per datar els anells de creixement dels pilars de fusta i precisar-ne la cronologia per tal d'establir vincles de contemporaneïtat entre les diferents tales que es van fer en la construcció de les cabanes de l'assentament. A més, també s'han recollit mostres que s'estudiaran en el marc del projecte internacional de recerca WOODPLAKE Habitatges arqueològics sobre puntals de fusta en llacs

mediterranis europeus: estratègies per a la seva explotació, monitoratge i conservació, en el que participa el jaciment arqueològic de La Draga.

Aquest projecte europeu se centra en l'avaluació dels efectes del canvi climàtic sobre els jaciments lacustres i el seu patrimoni orgànic, amb l'objectiu final d'establir polítiques de conservació d'aquest únic i important patrimoni europeu i afrontar els reptes climàtics que s'albiren en un futur pròxim. El projecte és finançat per l'Agència Estatal d'Investigació en el marc del programa europeu 'Joint Projects in Cultural Heritage (JPICH): Conservation, Protection and Use', del qual la Draga n'és partner, juntament amb els jaciments lacustres italians dels llacs de Bolseno i Mezzano.

Treballs subaquàtics

Paral·lelament a la campanya terrestre, també s'han portat a terme prospeccions subaquàtiques a la vora oriental de l'Estany per documentar els diversos vestigis aïllats que s'havien descobert en campanyes anteriors i localitzar-ne de nous. Tot apunta que les troballes poden correspondre a vestigis d'ocupacions romanes, tot i que no es pot descartar que se'n localitzin d'altres de cronologia prehistòrica, com succeeix en altres indrets de l'Estany.

La campanya d'excavacions arqueològiques d'aquest any forma part dels projectes quadriennals de recerca en matèria d'Arqueologia i Paleontologia per al període 2018-2021 convocats pel Departament de Cultura de la Generalitat i que es coneix com a La Draga (Banyoles) i el procés de neolitització en la plana prelitoral i el Prepirineu de comarques de Girona.

La Draga

El jaciment neolític de La Draga és únic a Catalunya i a Europa per diversos motius. En primer lloc, per la seva antiguitat, que el situa entre els poblats neolítics més antics del nord-est peninsular. En segon lloc, pel fet de tractar-se d'un assentament a l'aire lliure amb una certa continuïtat de l'ocupació i estratigrafia conservada. I, per últim, per les seves excel·lents condicions de conservació perquè una part dels estrats arqueològics es troben coberts per les aigües del nivell freàtic i aquesta circumstància ha propiciat unes condicions especials anaeròbiques que han afavorit la conservació de la matèria orgànica com la fusta i les fibres vegetals.

Els treballs a La Draga es van iniciar l'any 1990 i pràcticament des de 1991 s'han portat a terme campanyes arqueològiques que han permès excavar més de mil metres quadrats. Les excavacions al jaciment de la Draga són coordinades pel Museu Arqueològic de Banyoles, el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC-IMF, Barcelona), la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i el Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC). Enguany ha comptat amb la col·laboració l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES).

La natura i objectius diferenciats d'aquestes institucions permet realitzar un apropament més complert a tota la singularitat del jaciment, possibilitant la realització de diferents tasques de recerca, de formació de nous investigadors, de conservació de les restes i de difusió de les seves dades. Les excavacions de la Draga i les activitats de recerca realitzades són finançades pel Museu Arqueològic de Banyoles, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el CSIC, la UAB i el MAC, a més del Ministerio de Ciencia e Innovación.

Autor: Redacció